

Delårsrapport med prognos 2, 2021

Kommunstyrelsen

Förslag till beslut i Kommunstyrelsen 14 september 2021 , § XX

Innehåll

1	Förslag till beslut	3
2	Kommundirektörens bedömning och analys	4
2.1	Kommundirektörens analys av verksamhetens prognos	4
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.3	Förväntad utveckling	5
3	Sammanfattande iakttagelser	1
4	Kommunstyrelsens utvecklingsportföljer och riktade satsningar	1
4.1.1	Portföljstyrning.....	1
4.1.2	Digitaliseringsportfölj	1
4.1.3	Sociala investeringar.....	2
4.1.4	Kompetensförsörjning	2
4.1.5	Den växande kommunen.....	3
4.1.6	Strukturförändringsprogram för hemvården	3
5	Kommunstyrelsens verksamhet och utveckling	5
5.1	Styrning, verkställighet och uppsiktsplikt.....	5
5.2	Extern serviceyta	5
5.3	Intern serviceyta	6
5.4	Inköp och upphandling samt ekonomisk förvaltning.....	6
5.5	Hållbar samhällsutveckling, förnyelse och övergripande kvalitetsarbete	7
5.6	Demokratistöd, nämndadministration, arkiv, diarium och juridik.....	8
5.7	Socialt förebyggande arbete, tryggt, säkert och inkluderande samhälle.....	8
5.8	Digitalisering, informationshantering, informationssäkerhet	9
5.9	Lokalförsörjning	10
5.10	HR, arbetsgivarfrågor, ledar- och medarbetarskap.....	11
5.11	Näringslivsutveckling och marknadsföring av kommunen	11
6	Kostnadsutveckling och budgetavvikelse	13
6.1	Budgetavvikelse, intäkts- och kostnadsutveckling	13
6.2	Sammanställning intäkts- och kostnadsutveckling	18
6.3	Investeringar	20
7	Kommunstyrelsens ansvar som anställningsmyndighet	21
8	Bilagor	23

1 Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanställt Kommunstyrelsens delårsrapport med prognos 2 2021. Prognosen visar på att verksamheten under Kommunstyrelsen trots coronapandemins påverkan i allt väsentligt bedrivits utifrån givet reglemente, egna styrregler, givna uppdrag och levererat positiva bidrag till Örebro kommuns samlade utveckling och ekonomiska ställning. Bedömningen grundar sig på Kommunstyrelseförvaltningens uppföljning utifrån av Kommunfullmäktige fastställda målområden och bidrag till kommunfullmäktigemål för god ekonomisk hushållning med tillhörande åtaganden. Prioriterade områden inom ramen för Kommunstyrelsens uppsiktsplikt har hanterats genom styrelsens och programnämndernas beredningsordning.

Kommunstyrelseförvaltningens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Den sammanställda prognostiserade budgetavvikelsen för Kommunstyrelsen är negativ och uppgår till totalt -101,7 mnkr. Avvikelsen påverkas av portföljfinansiering, då kostnader under året bokas in under Kommunungemensam verksamhet, Ianspråktagande av eget kapital. Kommunledning prognostiserar med en positiv budgetavvikelse om 11,6 mnkr. Däri ingår överfört resultat från år 2019 och 2020 med sammantaget 9,9 mnkr.

Kommunstyrelseförvaltningens interna stödverksamhet beräknas sammantaget visa på negativ budgetavvikelse på 11 mnkr, en förbättring med 2 mnkr jämfört med delårsrapport med prognos 1. Det pågående arbetet med en förändrad förvaltningsorganisation kommer bli viktigt för att uppnå en budget i balans och långsiktigt hållbar ekonomi.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Ks 1012/2021

Kommunstyrelsens delårsrapport med prognos 2 2021 Ks 1012/2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen fastställer delårsrapport med prognos 2 2021 för Kommunstyrelsens egen verksamhet.
2. Delårsrapporten överlämnas för vidare hantering inom ramen för Örebro kommuns delårsrapportering 2021.

Underskrift

Eva Håkansson

Tf. Kommundirektör tillika förvaltningschef för Kommunstyrelseförvaltningen

2 Kommundirektörens bedömning och analys

2.1 Kommundirektörens analys av verksamhetens prognos

Kommunen har kunnat upprätthålla en fungerande verksamhet trots stora osäkerheter i omvärlden, främst kopplat till den fortfarande pågående pandemin. Hårt arbetande medarbetare gör varje dag sitt yttersta för att medborgarna ska få den service och omvårdnad som de behöver.

Årets skatteintäkter ser markant bättre ut än budgeterat utrymme på en mycket snabbare återhämtning än beräknat.

Den senaste befolkningsprognosen visar på en avtagande befolkningstillväxt vilket ger kommunen nya utmaningar. Det är vanligtvis svårt att göra befolkningsprognoser och nu är det ännu osäkrare. Frågan är om förändringen är en tillfällig pandemieffekt eller ett trendbrott i utvecklingen.

En annan stor utmaning är att skapa rätt incitament för att nämndernas verksamheter arbetar vidare med att förändra arbetssätt och drar nytta av de möjligheter som digitaliseringen ger. De beräknade effekterna har inte uppstått.

Ledarskapet i kommunen står inför stora utmaningar den närmaste tiden. Stora mått av förändringsledning kommer att behövas för att klara omställningen till en ny organisation inför 2023.

Kommunstyrelseförvaltningens interna stödverksamhet beräknas sammantaget visa på negativ budgetavvikelse på 11 mnkr, en förbättring med 2 mnkr jämfört med delårsrapport med prognos 1. Det pågående arbetet med en förändrad förvaltningsorganisation kommer bli viktigt för att uppnå en budget i balans och långsiktigt hållbar ekonomi.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Kulturkvarteret har nu slagit upp sina portar. Biblioteket har flyttat in under sommaren. Kulturskolan och Konsthallen är på plats under hösten. Invigningsevenemang kommer att äga rum utspritt under det närmaste året för att minimera trängsel med hänsyn till den fortfarande pågående pandemin.

Pandemin har medfört att den centrala krisledningsstaben varit igång även första halvåret 2021. Under hösten kommer centrala staben inte att återgå till ordinarie stabsorganisation utan istället övergå till en arbetsgrupp sammansatt av representanter från de mest berörda förvaltningarna under ledning av Säkerhetsavdelningen.

Distansarbete för administrativ personal har varit möjligt tack vare en fungerande teknisk plattform. Även de förtroendevalda har kunnat genomföra möten digitalt. Digital e-signering är nu införd i Örebro kommun. Vilket har medfört att kommunen nu har en helt digital ärendeprocess från registrering av handling till e-signerat protokoll efter genomfört politiskt nämndsammanträde.

Under våren har de förtroendevalda tagit fram förslag till ny nämndorganisation som ska träda i kraft 2023.

2.3 Förväntad utveckling

Under hösten 2021 kommer kommunstyrelseförvaltningen behöva göra ett stort arbete för att skapa förutsättningar för en förändrad förvaltningsorganisation. I samband med detta görs också ett arbete kring kommunens ekonomistyrning och informationshantering. Ny kommunstyrelseordförande och ny kommundirektör tillträder under hösten.

Kommunens servicecenter kommer att samlokaliseras med Statens servicecenter i bibliotekets gamla lokaler.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> • Utformningen och tillgängliggörandet av Kulturkvarterets innehåll • Intresset för entreprenörskap har ökat under pandemin och nyföretagandet är rekordhögt. • Gemensam målbild för innovation och välfungerande samverkan med näringslivets aktörer. • Intresset för att investera och etablera verksamheter i Örebro kommun är fortsatt högt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta det påbörjade arbetet med att tillgängliggöra beslutshandlingar i kommunens externa kanaler. • Vidareutveckla innovativt tänkande, tillsammans med näringsliv och kommunkoncern • Fortsätta samverkan på lokal, regional och nationell nivå med ett brett spektrum av offentliga aktörer. • Fortsätta arbetet med marknadsdialog inför upphandling för att bidra till innovativa kravställningar
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Fördjupad och stärkt dialog med näringslivet • Dialogträffar om upphandling • Fortsatt mycket gott resultat i Insiktsmätning 	<ul style="list-style-type: none"> • Styra näringslivets aktörer mot hållbarhetsprogrammets intentioner kring hållbara affärsmodeller. • Ökad intern samverkan med Business Region Örebro
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • En brottsförebyggande strategi är antagen för kommunen som anger den politiska 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta arbetet med en sammantagen krisberedskap med bla

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<p>inriktningen av det brottsförebyggande arbetet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverkansöverenskommelse ANDT • Stärkt förmåga att arbeta i stabsläge • Central krisledningsplan 	<p>kontinuitetsplanering och totalförsvarsplanering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lägesbilder ANDT • Översyn av handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll
<p>Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hög efterfrågan på verksamhetsmark • Örebro är en attraktiv plats för nya etableringar inom ett brett spektrum av branscher. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta påbörjat arbete för psykisk hälsa och suicidprevention. • Fortsätta arbetet för ökad jämlikhet i hälsa • Fortsätta påbörjat arbetet kring hemlöshet. • Bredda arbetet och samverka till att innefatta fler aktörer i arbetet för Örebros attraktionskraft
<p>Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens första koldioxidbudget är framtagen • De flesta av Avfallsplanens åtgärder är påbörjade. • Flertal åtgärder i Klimatanpassningsplanen är genomförda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samverka med civila samhället för att möta klimatutmaningen • Intensifiera arbetet kring hållbara investeringar. • Arbetsätt för återbruk av inventarier och utrustning i kommunen.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none">• En upphandlingsplan för kommunen finns framtagna och är tillgänglig för näringslivet.• Strukturomvandlingsprogram för kommunkoncernen	<ul style="list-style-type: none">• Jobba för en lokalförsörjnings-process som är tydligare och mer integrerad med övrig styrning.• Utveckla digital inköpsprocess och E-handelsorganisation• Etablera ett långsiktigt hållbart arbetssätt inom kommunen för att skydda verksamheternas information.

4 Kommunstyrelsens utvecklingsportföljer och riktade satsningar

4.1.1 Portföljstyrning

I januari 2021 initierades ett projekt i syfte att införa och etablera portföljstyrning som styrform och arbetssätt för det kommunövergripande strategiska utvecklingsarbetet. Portföljstyrningen förväntas bli ett viktigt verktyg för kommunledningen att fokuserat arbeta med prioritering och styrning av de utvecklingsprojekt som bedöms som angelägna för att realisera politiskt beslutade strategier. Genom en etablerad portföljstyrning förväntas organisationen uppnå ett förbättrat nyttjande av den egna kapaciteten, men också uppnå en ökad grad av transparens kring vad som prioriteras och på vilka grunder, samt ökade förutsättningar till överblick av pågående utvecklingsarbete och dess förväntade effekter och nytta.

Under våren har ett arbetssätt för hantering av nya utvecklingsbehov utarbetats och beslutats av projektets styrgrupp. Därtill har en grundstruktur för föreslagen objektportfölj tagits fram, liksom förslag till arbetssätt för värdering och prioritering av portföljernas ingående projekt.

Arbetet bedrivs i nära samarbete med pågående projekt kring förändrad ekonomistyrning, vilket ses vara en förutsättning för ett lyckat resultat. Sådär långt kan projektet konstateras vara i fas med fastslagen tidsplan och givet fortsatt framdrift bör arbetet kunna färdigställas till början av 2022. En av utmaningarna framåt handlar om att finna hållbara finansieringsformer för det kommunövergripande strategiska utvecklingsarbetet, liksom säkerställa en bred förankring för styrformen och arbetssättet på alla berörda nivåer. Projektet är även beroende av att ekonomistyrningens tilltänkta förändringar sker enligt plan för att inte leveranserna ska bli försenade.

4.1.2 Digitaliseringsportfölj

Portföljen Digitalt först har till uppdrag att under perioden 2017-2021 utveckla kommunen i enlighet med Kommunens digitaliseringsstrategi för 2017-2025. Strategin anger fyra områden som grundar sig på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) handlingsplan. Det de fyra strategiområdena är: "förbättrad styrning och organisering, att förbättra de juridiska, upphandlingsrelaterade och ekonomiska förutsättningarna", "stärka och strukturera den tekniska infrastrukturen", "utgå från medborgarnas behov och livshändelser" samt "digitala tjänster för ökad delaktighet och innovation". Beslutade prioriteringar och de arbeten som kommunens förvaltningsledningar arbetar med visar att det är 80 till 90 procent av de angivna aktiviteterna som är genomförda eller pågående. Alla objekt är nu etablerade enligt ny objektarkitektur (PM3) vilket kommer att underlätta en samordning och effektivisering av kommunens samlade IT-stöd.

Av de 200 mnkr som avsatts till portföljen bedöms ca 197 mnkr att vara utnyttjat när portföljen stänger vid årsskiftet.

I portföljen är det ett 50-tal projekt som värderats utifrån kommunens effekthemtagningsmodell av de 70-tal pågående och färdigställda utvecklingsområden som är prioriterade.

Under portföljens sista år fortsätter arbetet med att så stor del av igångsatta projekt slutförs så att effekterna kan bli realiserbara i verksamheterna.

Risker att inte nå de önskade effekterna är att projekten inte hinner fullföljas innan portföljen stänger. Utvecklingen måste då avbrytas och det kvarstår kostnaderna för både gammal och ny

lösning då det kommer att saknas ekonomiskt utrymme för att möta nya behov och lösningar i den gemensamma plattformen framöver. Planerade effekter kan därmed inte realiserats och/eller hämtas hem i den grad som önskas. Effekthemtagningen försvåras dessutom av bland annat förändringsmotstånd och krävande förändringsarbete, svag lojalitet med strategin hos olika aktörer samt viss osäkerhet i omvärlden när digitaliseringens kraft utmanar etablerade uppfattningar (t ex teknik vs juridik). Även en viss brist på rätt kompetens för ett effektivt utvecklingsarbete och förvaltning av förändringarna finns.

Dessa risker kan motverkas med modigt och uthålligt ledarskap samt en högre grad av samverkan och mer relevanta arbetsätt inom kommunens organisation för att få en ökad takt i den gemensamma utvecklingen.

4.1.3 Sociala investeringar

Under 2021 fortsätter arbetet med att genomföra uppföljande utvärderingar av tidigare avslutade och implementerade satsningar. Rapporterna är del i arbete för att följa resultatet av sociala investeringar och som sammantaget ska rapporteras till politiken 2022. I januari fattade Kommunstyrelsen beslut om att godkänna en uppföljande utvärdering utav *Samverkan för teckenspråkiga*. Utvärderingen visade på att insatsen bidrog till en förflyttning av individuell ekonomisk ersättningsform från försörjningsstöd till Försäkringskassan eller arbete för 23 procent av deltagarna. Under våren har *NP-samverkan* effektutvärderats för att se huruvida satsningen har uppnått de övergripande målsättningarna i form av gymnasieexamen och meningsfull sysselsättning för de individer som tog del av insatsen. Rapporten planeras lyftas till Kommunstyrelsen för beslut i augusti.

Den pågående satsningen Seniorpuls förväntas under hösten kunna genomföras enligt reviderad plan, då pandemin tidigare medfört paus i arbetet. Idéinflödet är fortsatt lågt och styrgruppen har under våren beslutat att psykisk hälsa är ett prioriterat område. Samverkan pågår med uppdraget om att *främja psykisk hälsa* och dess ansökningsomgång under våren med möjlighet att identifiera idéer. Kommunikationsplan är framtagen med syfte att öka idéinflödet och dialog har påbörjats med olika ledningsgrupper.

Från 2021 finns tre miljoner kronor avsatta i central driftsbudget för nya sociala investeringar. Kvarvarande medel i reservationen kommer framåt inte att användas för nya satsningar, dock sker ett fortsatt flöde av återföringar till reservationen från tidigare beslutade återföringsplaner.

4.1.4 Kompetensförsörjning

Portföljen ska bidra till försörjning av den kompetens som behövs för att nå verksamhetsmålen, effekter och nyttor är ett förbättrat kompetensläge, att det testats och/eller införts nya lösningar och arbetsätt samt att organisationen behåller kompetenta medarbetare.

Fyra initiativ har startats:

- Införande digital kompetens- och lärplattform – förstudie slutförd. Projektdirektiv är under framtagande, inväntar extern projektledare som ska avropas för att också färdigställa projektdirektiv.
- Kompetenshöjning för utbildade medarbetare inom Vård- och omsorgsförvaltningen, Förvaltningen för funktionsstöd/Sociala insatser, och Förvaltningen förskola och skola (KOM) – förstudien ska kompletteras utifrån ett antal frågeställningar inför beslut om etablering.
- Kompetensutveckling inom svenska språket inom Förvaltningen förskola och skola – påbörjad. Förstudieledare utsedd.
- Chefs- och ledarskapsprogram – pausad med anledning av brist på resurser på grund av pandemin.

Därutöver har fem utvecklingsbehov avslagits och ett har pausats. Portföljen finansierar även andra kommunövergripande stöd och insatser så som HR-stöd i kompetensförsörjningsarbetet, utvecklingsuppdrag kring resursfördelning och utvecklingsuppdraget Tillitsbaserad styrning och ledning i praktiken samt projektet etablering av portföljstyrning.

Hittills 2021 har ett utvecklingsbehov inkommit. Det låga inflödet bedöms bero på att den årliga processen för kompetensförsörjning inte kunnat genomföras på grund av pandemin. Totalt uppbundet kapital är 11 410 440 kr av portföljens 13 000 000 kr. Hittills har använts 2 380 000 kr. Under hösten kommer Etablering av portföljstyrning samt Tillitsbaserad styrning och ledning i praktiken gå in i intensivare arbete, men även om andra startade förstudier/projekt kommer igång så är det inte rimligt att budgeterade medel kommer att användas fullt ut. Mer rimligt är att det gäller för hela projektiden som kan komma att löpa på efter 2021, men det belastar då kommande års anslag.

De förstudier som inte är igång rör förvaltningar som påverkats mest av pandemin vilket är en viktig orsak till att portföljen inte nått högre resultat. Att portföljstyrning ännu inte är etablerat och att strukturer, kunskap och uppdrag/roller saknas eller är oklara, påverkar också portföljens resultat och måluppfyllelse.

4.1.5 Den växande kommunen

Portföljen syftar till att hålla ihop projekt som dels är viktiga för kommunens utveckling, dels har haft svårt att hitta snabba lösningar. Projekt *Kulturkvarteret* avslutades under våren 2021 så under sommaren 2021 ingår fyra projekt i portföljen. Inom projektet *Karlsunds framtida utveckling* har en utvecklingsstrategi, investeringsplan samt en vård- och underhållsplan tagits fram. Ett förslag till ny organisation finns och ska samverkas under hösten 2021. Ytterligare ett friluftsbad har anlagts och utredning inför ett tredje pågår. Projektering pågår för Strömsborg och ridanläggningen. Ett gestaltningskoncept för Hästhagen har tagits fram tillsammans med KFUM. För Barnens trädgård tas ett koncept för förbättrad lekmiljö fram. Projekt *Brunnsparcken* inväntar antagande av ny detaljplan hösten 2021. Dialog med potentiella fastighetsägare för kvartersmarken fortgår. I projektet *Hjälmarens framtida utveckling* har en strategi påbörjats som efter remiss till berörda nämnder hösten 2021 ska visa Örebro kommuns ambition kring Hjälmarens som rekreativområde. Samtidigt ska flera delprojekt påbörjas. Samtal om gemensam målbild har förts med de fem kommuner, tre regioner och tre länsstyrelser som gränsar till Hjälmarens. Projektet *Odlingslotter* är avslutat då riktlinjerna är antagna och odlingslotten i Vivalla är färdigställd. Ett nytt projekt inom portföljen är *Underhållsplan för belysning* som ska ta fram underhållsplaner för programområdet samhällsbyggnads belysningsanläggningar.

4.1.6 Strukturförändringsprogram för hemvården

Resultatet för Hemvården hittills under 2021 är 16,2 mnkr förbättrat jämfört med motsvarande period 2020 (15,6 mnkr exklusive covid-19 effekter). Av detta går 7,8 mnkr att härleda till arbetet med strukturförändringen. Övrigt är effekter av covid och nya ersättningsmodellen samt ersättning för yttersta ansvaret. De ekonomiska resultaten av förändringsarbetet går alltså fortfarande åt rätt håll, men i lite långsammare takt än tidigare. Anledningen är att de lågt hängande frukterna är plockade och de förändringar som hemvårdsverksamheten nu arbetar med är mer tidskrävande.

Bland de mått som verksamheten följer finns nyttjandegrad (mått på hur mycket av medarbetarnas arbetstid som är utförd hemma hos kund), utförd tid över biståndsbeslutad tid, gap mellan utförd och planerad tid, bomtid (planerad tid som av någon anledning inte kan

utföras), personkontinuitet samt korttidssjukfrånvaro. Under 2021 har samtliga hemvårdsenheter tydligare egna målsättningar för respektive mått utifrån eget utgångsläge i syfte skapa en rimlig möjlighet till måluppfyllelse för samtliga enheter och detta förväntas i sin tur leda till en större förbättrande effekt för hemvården totalt. Sett över lång tid har alla dessa mått förbättrats, och sammantaget bidrar det till att medarbetarnas tid nu används mer effektivt. För att kunna bibehålla denna positiva utveckling krävs fortsatt kontinuerligt arbete på samtliga hemvårdsenheter. Under våren 2021 har samtidigt mycket kraft lagts på att ställa om hemvårdsverksamheternas fokus på de nya parametrar som den nya ersättningsmodellen prioriterar. Det största fokusområdet har varit att säkerställa rätt biståndsbeslutad nivå kopplat till det faktiska behovet hos samtliga individer och utförandet av denna insats av hemvårdsmedarbetarna och detta arbete är tidskrävande och sker i nära samarbete med både den enskilde individen och biståndshandläggarna.

Hemvårdsverksamheten fortsätter att arbeta för att hitta flera nya arbetssätt i syfte att kunna bedriva en effektiv hemvård med hög kvalitet för den enskilde individen. Hittills har onlinehandling breddinförts och arbete pågår för att öka volymerna. Förarbete pågår inför utökad användning av GPS-larm och tillsyn via länk. Arbete pågår även kring att starta upp test med självstyrande enheter. Utbildningsinsatser pågår via fortsatta valideringar samt äldreomsorgslyftet där stora möjligheter till kompetenshöjande utbildning erbjuds undersköterskor och vårdbiträden. Dessutom har antalet medbetare som kommer att utbildas till specialistundersköterskor ökat vilket också leder till ökad kompetens inom hemvårdsverksamheten. Ett arbete pågår även att säkerställa att alla medborgare inom hela kommunen får lika vård och omsorg oavsett geografiskt område.

Hemvårdsverksamhetens alla pågående förändringar leder till att de ekonomiska resultaten får en positiv utveckling. Dock bör även lyftas att hemvården är en verksamhet som nu har varit i förändring under en lång tid och detta får även effekter i form av en förändringstrött organisation då detta är och har varit påfrestande för både medarbetare och chefer under en längre tid. Detta har bland annat lett till att det på ett fåtal hemvårdsenheter har inkommit begäran om arbetsmiljöåtgärder via AML 6 6A och detta hanteras samtidigt som pågående förändringar av verksamheten.

5 Kommunstyrelsens verksamhet och utveckling

5.1 Styrning, verkställighet och uppsiktsplikt

Under våren har företrädare för de politiska partierna tillsammans arbetat fram ett förslag till ny nämndorganisation inför ny mandatperiod 2023. Kommundirektören har i förvaltningsorganisationen satt en projektorganisation som har till uppgift att ta fram förslag till en förändrad förvaltningsorganisation som förmår ge kommunstyrelsen och de nya nämnderna ett ändamålsenligt stöd. Senast i juni 2022 kommer det att finnas ett förslag till en ny förvaltningsorganisation.

Arbete pågår med en översyn av investeringsprogrammet med syftet att tydliggöra investeringsprocessen och förenkla arbetet med att möta och hantera kommunens investeringsbehov.

Under våren har arbetet med att synkronisera lokalförsörjningsprocessen med investeringsprocessen fortgått, bland annat genom arbete med kommungemensam lokalförsörjningsplan som underlag till budgetarbetet och den långsiktiga ekonomiska planeringen men arbetet har gått långsamt på grund av komplexitet och vakanser. Beslut har fattats om att rekrytera en lokalförsörjningsdirektör med målet att processen ska bli tydligare och mer integrerad med övrig styrning.

En grundprincip för god ekonomisk hushållning är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras, och god ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både på kort och lång sikt och tidigare i år fattade Kommunfullmäktige beslut om uppdaterad riktlinje för god ekonomisk hushållning.

Ett projekt har pågått under våren för att införa styrformen portföljstyrning för kommungemensam utveckling. Arbetet har bedrivits i samklang med arbetet kring förändrad ekonomistyrning där ett delmål är att ta fram riktlinje för ekonomi- och målstyrning för att ytterligare tydliggöra hur vi ska arbeta med ekonomistyrning i kommunen.

En utvärdering av kommunens krishantering med anledning av Coronapandemin har påbörjats.

5.2 Extern serviceyta

Örebro kommuns externa serviceyta är den samlade ingången för privatpersoner, företag och organisationer. Mötet med kommunen kan ske genom fysiskt möte, digitala kanaler eller via telefon.

I slutet av 2020 genomfördes en tillgänglighetsgranskning av orebro.se samt e-tjänster. Under delåret har vi påbörjat att åtgärda de brister som rapporten visade i prioritetsordning. Att göra våra webbplatser och e-tjänster tillgängliga för alla medborgare är ett ständigt pågående arbete. För att medborgare ska få samlad service från både stat och kommun har samlokaliseringprojektet mellan kommunen och Statens servicecenter nu tecknat avtal om en gemensam lokal, f.d. Stadsbiblioteket på Olof Palmes torg. Kommunen har satt fokus på fortsatt utveckling av arbetsätt, teckenspråkskompetens och förenklad myndighetskontakt för medborgare. Enligt tidplan öppnar det gemensamma servicecentret 25 april 2022.

Arbetet med att underlätta för medborgare att få svar på och lösa sina ärenden inom den externa serviceytans kanaler har fortsatt under våren. Som en del av denna utveckling förbereds

ett införande av ett gemensamt system som gör det möjligt att hålla samman kontakt och återkoppling till medborgarna inom alla verksamheter.

Digitalisering av handlägningsflöden med hjälp av e-tjänster har fortsatt under våren. Ett stort fokus har varit på ansökan om förskola och fritidshem. Ansökningsprocessen är numera helt digital både för vårdnadshavare och handläggare. Ett annat fokusområde har varit e-tjänster inom hälso- och miljöskydd. Arbetet har främst varit inriktat på att digitalisera handlägningsflödena men även förenkla för privatpersoner och företag.

5.3 Intern serviceyta

Pandemin har präglat verksamheten inom den interna serviceytan i stor omfattning. Resurser har lagts i den centrala staben vilket medfört att vissa områden fått pausats till förmån för pandemirelaterade uppgifter.

Utvecklingsuppdraget inom den interna serviceytan som handlar om digitalisering av våra administrativa processer har slutförts under första halvåret. Flertalet av flödena som omfattats av digitaliseringsprojektet har nått i mål genom driftsättning av t ex e-tjänster och RPA (robotisering). Resultatet och effektiviseringsvinsten som projektet medför är enklare hantering för både chefer och medarbetare inom både anställnings, och lönehanteringsprocessen och ekonomiadministrationen. Digitalisering av administrativa processer ger positiva effekter ur flera väsentliga perspektiv såsom ekonomisk effektivitet och tidsbesparande administration. Utvecklingen innebär dock förändrade arbetssätt som till en början kan upplevas negativa för såväl de som arbetar med administrationen som för tjänstemottagarna som framledes inte får service av en fysisk person. Förändringsledning och förändringskommunikation och ett stort engagemang hos projektets deltagare är och har varit en framgångsfaktor i det här arbetet.

Tjänstekatalogen som tydliggör utbud och de förväntningar som kan ställas på KSF internt stöd finns publicerad på Intranätet och ska underlätta för mottagarna att avropa stöd. Rutiner kring avrop har varit en stor utmaning för det interna stödet men genom tydliggörande av hur beställningar ska skickas in så har det successivt blivit enklare för dem vi är till för. Den pågående pandemin har påverkat utbudet väsentligt vilket ger sig tillkänna nu när verksamheterna successivt är på väg att stabiliseras och de beslutade uppdrag och projekt som varit pausade ska påbörjas. Nu blir den gemensamma dialogen med våra tjänstemottagare viktig för att prioritera och komma överens om i vilken ordning vi ska planera för de uppgifter som behöver genomföras.

I takt med att det interna stödet omdanas till att vara ett stöd från den centrala förvaltningen till kommunens verksamheter så bör dialogen mellan avdelningarna inom Kommunstyrelseförvaltningen och förvaltningscheferna ses över i syfte att det även framledes ska finnas ett relevant och effektivt stöd till kommunens verksamheter.

5.4 Inköp och upphandling samt ekonomisk förvaltning

Ett arbete med att analysera och långsiktigt utveckla förutsättningarna för att hantera pensionsskulden pågår. I och med att eventuella förändringar av pensionsskulthanteringen och förvaltningen av avsättningen till framtida pensioner påverkar riskhanteringen, av hela vår kapitalförvaltning, så kommer analysen att omfatta all kapitalförvaltning. Samt även ge underlag till för- och nackdelar med olika strategier framåt.

I och med att olika strategier för pensionsskulthanteringen lämpar sig väl till olika ekonomiska situationer så kommer analysen och slutförslag även omfatta förslag på mix av strategier för att möjliggöra optimal hantering av kort- och långsiktig ekonomisk planering. Analys och rapport förväntas vara klara under hösten 2021.

Branschråd har startats under hållits under början av detta år. I samband med att upphandlingschef slutade bestämdes att vi får avvakta med att fortsätta dessa utifrån att det blev ett tapp i resursen som höll i dessa branschråd. Upphandlingsenheten har arbetat med några Request for information (RFI) men inte någon större utsträckning, utifrån att trycket på att arbeta med löpande/operativt arbete har varit högt under året.

Kategoristyrning som styrform har varit uppe för information i kommundirektörens ledningsgrupp. Men det har sedan prioriterats ner utifrån att arbetet med nya organisationen har prioriterats.

Arbetet med att få in flera avtal i e-handelsplattformen fortsätter liksom dialogen med verksamheterna kring prioritering av upphandlingar.

Upphandlingsplan för kommunen finns publicerad på intranätet och tillgänglig för näringslivet. Utan att man har utgått från en lista med samtliga upphandlingar där vi ställt antingen dialogkravet eller anställningskravet och tillsammans med FUFA valt ut de avtal som varit mest relevanta och där FUFA ser att det hade funkade bra. Tidigare har det varit mycket fokus på bygg- och anläggning, men framöver kommer det breddas till andra områden. Vi har ett samarbete med ÖBO, Örebroporten, Futurum fastigheter och Region Örebro län när det gäller ökad sysselsättning i upphandlingar.

I början av året upprättades ett projekt, vars syfte är att utveckla och etablera en förändrad ekonomistyrning för kommunen. Förändringarna ska skapa förbättrade och likvärdiga förutsättningar för nämnderna att kunna möta och tillgodose morgondagens behov och arbetssätt. Arbetet ska också bidra till att öka transparensen och tydligheten i hur och på vilka grunder den ekonomiska fördelningen sker, samt utveckla finansieringsmodeller för de nyetablerade styrformerna portfölj- och objektstyrning.

Fokus har för våren varit att utveckla en modell för resursbedömning som syftar till att tydliggöra hur den ekonomiska fördelningen från Kommunfullmäktige till nämnderna ska ske på ett sätt som skapar likvärdiga förutsättningar för nämndernas uppdrag och ansvarsområden. Målet är att arbetet ska resultera i en modell som kan tas i bruk i samband med att den nya nämndorganisationen börjar gälla, 1 januari 2023.

5.5 Hållbar samhällsutveckling, förnyelse och övergripande kvalitetsarbete

Arbetet med att skapa förutsättningar för implementeringen av programmet för hållbar utveckling pågår. Under hösten kommer bl.a. VP-dialoger genomföras och en utbildningsbank för mänskliga rättigheter arbetas fram. Under hösten behöver även arbetet med hållbara investeringar, liksom konsekvensbeskrivningsarbetet intensifieras. De flesta förvaltningar och nämnder är nu anslutna till Överenskommelsen om samverkan, samtidigt som behovet av den samverkan som initierats i syfte att motverka ensamhet och exkludering tydliggjorts än mer under pandemin. I arbetet med att säkerställa tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning inväntas fortfarande utvärderingen av Kommunala tillgänglighetsrådet uppdrag, samtidigt som planeringen för en utbildningsdag och ett ungdomsråd pågår. Under våren har den första Liv och hälsa ung undersökningen för särskolan genomförts. Inom psykisk hälsa-området har förslag på samverkansorganisation och kompletterande insatser, samt ny hantering av stimulansmedel arbetats fram. Framtagande av Riktlinje för suicidprevention har påbörjats. Även Rörelsenätverket, Klimatsmart vardag och Energi- och klimatrådsgivningen har med viss anpassning kunnat fortsätta under året. Kommunens första koldioxidbudget är

framtagen men behöver kompletteras under hösten, då även resultatet på ansökan till ”Klimatneutrala städer 2030” väntas. De flesta av Avfallsplanens åtgärder är påbörjade och förvaltningens åtgärder i Klimatanpassningsplanen är genomförda. Under hösten kommer även förslag till nya Fordonsriktlinjer, liksom förslag till Strategi mot hemlöshet gå på remiss.

Inom ramen för kulturkvarterets verksamhet har ett projekt genomförts mellan Kulturkvarterets verksamhet och kommunens förskolor och skolor i syfte att möjliggöra skapande och medborgarinflytande med särskilt fokus på barn och ungdomar. Alla förskoleklassbarn kommer att möta alla verksamheter i Kulturkvarteret under läsåret 21/22.

Kulturkvarteret har tillsammans med Barn och utbildningsförvaltningen fått sin ”Skapande-skola ansökan” beviljad av Kulturrådet som gör det möjligt för alla förskoleklassbarn i kommunen, närmare 2000 barn, att möta kulturskolan, bibliotek, konsthallen och konserthus. Detta är en del i ett läsfrämjande projekt som utgår ifrån Emma Adbåges bok Gropen. Förutom att projektet är läsfrämjande är ett av målen att visa på att kulturkvarteret är ett hus för barnen och att de lockas att vilja komma tillbaka.

Dialog har förts med föreningsliv, studieförbund och civilsamhälle under våren men på grund av det rådande pandemiläget har inte förutsättningarna varit optimala. Nu när huset står klart och öppet finns större möjligheter för rundvisningar och mer konkreta dialogmöten.

5.6 Demokratistöd, nämndadministration, arkiv, diarium och juridik

Kansli och demokratistöd tillhandahåller stöd för nämndadministration, ärendeberedning, hantering av allmänna handlingar och utredningsarbeten. Arbetet ska säkra offentlighetsprincipen samt en rättssäker och demokratisk beslutsprocess som präglas av öppenhet och delaktighet gentemot dem kommunens finns till för. I uppdraget ingår att biträda Kommunstyrelsen, nämnder, förvaltningar och kommunala bolag med juridisk rådgivning och agera ombud för kommunen i domstol. Kommunens beslutsprocess ska säkra att politiska beslut föregås av konsekvensbeskrivningar utifrån perspektiven genus, jämställdhet, folkhälsa, barnperspektiv, ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Under 2021 har arbetet med att skapa förutsättningar för att dels tillgängliggöra beslutshandlingar i kommunens externa kanaler och dels för att synliggöra Kommunstyrelsens diarium i kommunens externa kanaler. Insatserna ska bidra till en förbättrad insyn, delaktighet och påverkansmöjlighet för medborgare. Verksamheten har arbetat med kompetensutveckling, kompetensförflyttning och kompetensförstärkning för att kunna säkerställa en rättssäker hantering av allmänna handlingar.

5.7 Socialt förebyggande arbete, tryggt, säkert och inkluderande samhälle

Ett fortsatt intensivt arbete med Covid 19 har påverkat möjligheterna att utveckla övrig krisberedskap med bla kontinuitetsplanering. Arbetet med en bredare kontinuitetsplanering kommer förhoppningsvis att kunna komma igång under hösten om smittspridningen inte går in i en ny stor våg och erfarenheterna från arbetet med Covid 19 kommer att tas tillvara i det arbetet. Även totalförsvarsplaneringen förväntas kunna öka i omfattning under hösten.

Inom det strategiska förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) planeras en uppstart under hösten av ett pilotprojekt med ANDT coacher. Även slutförande av

samverkansprojekt med Länsstyrelsen för att utveckla och skapa en modell för lokala lägesbilder gällande ANDT förväntas ske under hösten.

Innan sommaren antogs en brottsförebyggande strategi för kommunen som anger den politiska inriktningen av det brottsförebyggande arbetet. Den följer de nationella styrdokument som finns och den regionala brottsförebyggande strategin. Utifrån strategin kommer en årlig handlingsplan att tas fram.

En ny leverantör av så kallade §3 ordningsvakter påbörjade sitt arbete vid årsskiftet och dess personal har utbildats av kommunen och verksamheten är i drift.

Det regelbundna arbetet med EST (Effektiv samordning för trygghet) fortsätter och vi har utbildat nya inrapportörer. Kvartalsanalyser genomförs som ligger till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Kommunen har rekviderat 10,2 mnkr i statsbidrag via Socialstyrelsen för att stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa. Kommunstyrelsens utskott för socialt förebyggande arbete beslutade innan sommaren om hur medlen ska användas.

I arbetet med att ta fram en strategi för ett programövergripande nollvisionsarbete mot hemlöshet i Örebro kommun kommer ett remissförslag att presenteras för KSUS i september. Därefter förväntas förslaget att gå ut på remiss för inhämtande av synpunkter både internt och externt under hösten.

I arbetet med våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck kommer en uppföljning att genomföras av de mål som är satta inom områdena jämställdhet och våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck. Arbetet är påbörjat och en rapport kommer att levereras i slutet av året.

Under hösten 2021 genomförs en uppföljning av *Handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll* för att identifiera positiva iakttagelser och förbättringsområden för att minska andelen barn i ekonomisk utsatta familjer. Det övergripande målet i handlingsplanen var att halvera barnfattigdomen från 15 % fram till 2020. Senaste resultat som finns tillgängligt gäller 2019 då barnfattigdomsindex låg på 11 %, vilket tyder på att vi inte uppnått det uppsatta målet ännu. Det finns stora skillnader mellan bostadsområdena i kommunen, vilket behöver beaktas och vägleda i det fortsatta arbetet. Uppföljningen bör påvisa viktiga inriktningar framöver för att arbetet ska integreras på ett tydligt och närvarande sätt i arbetet med *Program för hållbar utveckling* och *Övergripande strategier och budget*.

5.8 Digitalisering, informationshantering, informationssäkerhet

Under året har digitaliseringsarbetet fortskridit i stort sett enligt plan. Stort fokus har legat på att fortsatt skapa förutsättningarna för ökad digital styrning genom att fullt ut etablera vår beslutade styr- och samverkansmodell för hantering av digitala stöd (PM3). Samtliga objekt är nu etablerade, men ännu inte fullt bemannade.

Under våren har digitaliseringsresurser flyttats från avdelningen Samhällsutveckling för att slås samman med dåvarande IT-avdelningens resurser. Det innebär att alla resurser nu finns samlade under Digitaliseringsavdelningen som leds av digitaliseringsdirektören. Arbetet med att säkra rätt kompetenser och förmågor i organisationen fortskrider enligt plan.

Den pågående pandemin har kraftigt accelererat behovet av digitala tjänster. En utmaning är att balansera behovet och genomförandet med en adekvat skyddsnivå avseende IT och informationssäkerhet.

Den digitala portföljen ”Digitalt Först” är inne på sitt sista år och de flesta av de påbörjade projekten kommer att slutföras under året. Ett antal centrala projekt återstår och behöver säkras inför 2022, flera är kopplade till kommunens långsiktiga digitaliseringsstrategi och den pågående organisationsöversynen. Digitaliseringsarbetet är en viktig förutsättning för kommande års effektiviseringar och verksamhetsutveckling. Detta arbete kommer nu i huvudsak att fortsätta i objekten som nu behöver bemannas med rätt kompetens för att säkerställa framdrift och möjliggöra effekthemtagningen.

Örebro kommun har fortsatt en aktiv roll i det regionala digitaliseringsrådet och har där medverkat till att det tagits fram en *Digital handlingsplan* som bryter ner den sedan tidigare beslutade *Regionala digitaliseringsstrategin*.

Örebro kommun är i början av sin resa inom informationssäkerhetsområdet och grundstenarna för att kunna bygga en tillförlitlig informationshantering börjar komma på plats. Förvaltningarna har även utsett informationssäkerhetssamordnare som kan samordna respektive förvaltnings arbete med skyddet av verksamhetens information. Under 2020 har informationssäkerhetsfrågan varit mer närvarande i verksamheterna än tidigare år, vilket syns till viss del på mätningarna men förväntas bli tydligare kommande år.

Arbetet med att genomföra de beslutade aktiviteterna i Handlingsplan för informationssäkerhet 2020 – 2021 fortgår, dock med något för långsamt tempo på vissa områden. Handlingsplanen bedöms i dagsläget troligtvis kunna genomföras inom beslutad tidsperiod.

En ny handlingsplan för åren 2022–2023 är tänkt att hantera ett antal övergripande risker inom informationssäkerhetsområdet.

Vid interna granskningar är det tydligt att det finns stora brister eller mycket stora brister inom flera områden. Att hantera bristerna så att kommunen hamnar på en acceptabel nivå beräknas ta tid men detta arbete bör prioriteras.

5.9 Lokalförsörjning

Under våren 2021 gjordes en översyn av lokalförsörjningsverksamheten och den kommungemensamma processen kring lokalplanering. Rapporten rekommenderar att en lokalförsörjningsverksamhet etableras inom den centrala förvaltningen med ett tydligt kommunövergripande och strategiskt ansvar och mandat. I det ingår ansvar och mandat att styra, koordinera och följa upp kommunens lokalförsörjning, samt ansvar och mandat att beställa, kravställa och följa upp gentemot bolagen. Uppdraget som processansvarig föreslås läggas på ansvarig chef. Arbetet med att rekrytera en lokalförsörjningsdirektör är påbörjat.

Arbetet inom NOD-projektet, vars syfte är att minska lokalyta för administrativa lokaler har kommit en bra bit på väg. Det är nu bestämt att det ska finnas tre s k administrativa noder inom kommunen. Norra noden består av Citypassagen och Kexen, den centrala noden utgörs av gamla delen av Rådhuset och den södra noden består av Stadsbyggnadshus 1 och 2. Renoveringen av SBH I är påbörjad och projektering för ombyggnad pågår för Kexen och SBH II. I avvaktan på de färdiga noderna ställs lokalerna om på Ringgatan och i Medborgarhuset för att medarbetarna redan nu ska kunna prova på ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Projektet

förväntas pågå fram till 2024 då hyresavtalen för lokaler på Ringgatan, Medborgarhuset och delar av Rådhuskvarteret löper ut.

Lokal för gemensamt servicecenter mellan Statens servicecenter och Örebro kommun är nu bestämd till Stadsbibliotekets gamla lokaler vid Olof Palmes torg. Överenskommelse om hur gemensamma resurser ska nyttjas är tecknad.

Projektet gällande byggnation av en ny brandstation fortgår och under våren har beslut om justerat igångsättningsbeslut fattats av Kommunfullmäktige efter att de bedömda saneringskostnaderna på fastigheten visat sig högre än tidigare känt. Finansiering av de högre kostnaderna kommer ske genom exploateringsintäkter upp till 15 miljoner kronor. Skulle kostnaden överstiga detta belopp kommer det att belasta hyran för brandstationen.

5.10 HR, arbetsgivarfrågor, ledar- och medarbetarskap

Kommunstyrelsens PA-beredning har initierat en översyn av befintliga styrdokument inom arbetsgivarområdet och uppdragit till förvaltningen att ta fram ett övergripande måldokument, en arbetsgivarpolicy som tydliggör Örebro kommuns förhållningssätt som arbetsgivare. Arbetsgivarpolicyen beräknas vara klar under våren 2022. I arbetet med att utveckla kommunövergripande chefs- och ledarutvecklingsinsatser har en förstudie gjorts där nuläget kartlagts och en övergripande målbild för framtida struktur och innehåll tagits fram. Då pandemin påverkat prioritering av resurser har genomförandet skjutits fram. I juni 2020 fattade KS beslut om nya riktlinjer för omställning. Det nya arbetssättet har lett till en tydligare och effektivare omställningsprocess. En förstudie för införande av en kommungemensam kompetens och lärplattform som ska stödja arbetet med kompetens och lärande i organisationen genomfördes 2020. Under hösten 2021 kommer arbetet med införandet att påbörjas. Processen Säkra kompetensen som används för att kartlägga, analysera och planera kompetensförsörjningsinsatser i kommunens verksamheter har på grund av Coronapandemin inte kunnat genomföras. I nuläget planeras för att återuppta arbetet under hösten. Stöd för systematiskt arbetsmiljöarbete samt för rehabilitering och anpassning som utvecklades under 2020 har implementerats under 2021. Arbetsmiljöverket har under våren 2021 genomfört tillsyn av kommunens uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet på kommunövergripande nivå. Som en följd av tillsynen kommer en arbetsordning för fördelning av arbetsmiljöuppgifter och en rutin för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet att tas fram under hösten 2021. Den pågående pandemin har inneburit påfrestningar i arbetsmiljön för många medarbetare. En särskild satsning på uppsökande och förebyggande arbetsmiljöarbete för enheter som är särskilt påverkade av pandemin har gjorts och kommer att fortsätta under året. Kommunens nuvarande lönestrategi som visar på den långsiktiga inriktningen för lönepolitiken och önskad lönestruktur gäller t o m 2021. Under hösten kommer en ny lönestrategi för perioden 2022 – 2025 att tas fram.

5.11 Näringslivsutveckling och marknadsföring av kommunen

Trots att pandemin medfört begränsade möjligheter till fysiska möten har dialogen med näringslivets aktörer utvecklats under delåret, exempelvis genom digitala upphandlingsträffar samt genom arbetsmarknads- och tillväxtpaketet. Tillväxtrådet har löpt enligt plan, medan Örebromötet är framskjutet med förväntan om genomförande under våren 2022. I samband med återstart av samhället är just dialog, operativ och strategisk, med näringslivet mycket viktigt för en fortsatt god näringslivsutveckling.

Utifrån Näringslivsprogrammet har utvecklingen varit positiv under delåret, trots att många branscher haft en tuff period. Genom den regionala samverkan utvecklas platsen Örebro som regional motor och Business Region Örebro (BRO) är en viktig byggsten för att bl.a. marknadsföra platsen Örebro mot såväl inflyttning och talangattraktion som nya företagsetableringar och tillväxt i befintliga företag. Intresset för entreprenörskap har ökat under pandemin och nyföretagandet är rekordhøgt under delåret. Insatser genom nyföretagarorganisationer ger gott resultat. Ett arbete påbörjas under hösten för att stärka bl.a. ungas entreprenörskap. En annan positiv iakttagelse är kundnöjdheten hos företag avseende kommunens myndighetsutövning med bibehållen mycket hög nivå och ett resultat på 77. Analys, samverkan och löpande process- och verksamhetsutveckling är fortsatt viktiga nycklar för att nå ett ännu högre resultat.

Intresset för att investera och etablera verksamheter i Örebro kommun är fortsatt høgt. Under delåret har arbete initierats för att attrahera nya etableringar inom ICT samt tillverkningsindustrin. Detta arbete sker i god samverkan med bl.a. Örebro Universitet och BRO. Det är av stor vikt att denna samverkan fortsätter utvecklas för nya etableringar såväl som tillväxt i befintligt näringsliv. En mycket stor utmaning för att bibehålla takten i nyetableringar är tillgången till detaljplanerad industrimark som utgör en begränsning idag. Örebro kommun fortsätter få in förfrågningar av mark, även under pandemin, för etableringar som kräver stora sammanhängande markarealer.

6 Kostnadsutveckling och budgetavvikelse

6.1 Budgetavvikelse, intäkts- och kostnadsutveckling

Nettoredovisning	Utfall 200831	Utfall 210831	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos delår 1	Prognos delår 2	Avvikelse delår 1	Avvikelse delår 2
Belopp i tkr								
Kommungemensamt	-190 735	-200 408	-294 403	-256 883	-320 396	-328 453	-73 442	-71 569
statsbidrag	69 592	56 290	94 107	86 000	68 300	69 300	-17 700	-16 700
Politisk kommunledning	-26 241	-28 231	-40 548	-56 286	-42 998	-44 706	12 365	11 580
Kommunstyrelseförvaltningen	-229 048	-262 878	-383 057	-379 466	-407 282	-404 469	-28 166	-25 003
Nettokostnad	-376 432	-435 227	-623 901	-606 635	-702 376	-708 328	-106 944	-101 693
varav Myndighetsavdelningen samt centralt skolstöd	786	6 992	0	0				

Den sammanställda budgetavvikelsen är negativ och uppgår till totalt -101,7 mnkr. Avvikelsen påverkas av portföljfinansiering, då kostnader under året bokas in under Kommungemensam verksamhet, Ianspråktagande av eget kapital. Budget för Statsbidrag justerades i ÖSB:n inför 2021, men budgetnivån är fortsatt för hög i förhållande till beräknade erhållna statsbidrag vilket ger negativ avvikelse med 16,7 mnkr.

Kommunledning visar på positiv budgetavvikelse om 11,6 mnkr, varav merparten finns hos de politiska kanslierna, 11,5 mnkr. Däri ingår överfört resultat från år 2019 och 2020 med sammantaget 9,9 mnkr. Kommunstyrelseförvaltningen beräknas sammantaget visa på negativ budgetavvikelse på -25,0 mnkr. Detta beror till stor del på det riktade utvecklingsuppdraget hänförligt till budgetdirektivet enligt ÖSB:n, -18,2 mnkr. Ökade kostnader inom förvaltningen uppstår då finansiering från portföljer upphör i takt med att projekt avslutas, varför delar av det återstående underskottet återfinnes inom avdelningarna utifrån detta.

De pandemirelaterade merkostnaderna (såsom personalkostnader, inköp av teknisk utrustning, kommunikation, extra lokalvård, förbrukningsmaterial) har hittills i år bokförts med 3,5 mnkr. Ersättning från staten för sjuklönekostnader uppgår till 1,2 mnkr.

Under året startar verksamheten Kulturkvarteret i intraprenadform. Verksamheterna från olika nämnder har etappvis flyttat in i Kulturkvarteret. Invigningsåret har startat och olika arrangemang hålls framöver. Ombudgetering från berörda nämnder sker senare under året. Finansiering för vissa flyttkostnader erhålls från portfölj Växande kommunen.

Effektivisering

Kommunstyrelseförvaltningen har fram till delår 2 delats in i fyra chefsområden, en kommundirektör och tre biträdande förvaltningschefer. Från och med september månad har en central kommunledningsförvaltning bildats under ledning av kommundirektör som tillika är förvaltningschef.

- Kommundirektören har ansvar för Stab inklusive hållbarhet, kvalitet, övergripande verksamhet. Kommundirektören har från och med september ansvar för det centrala stödet, vilket innefattar förvaltningsgemensamnivå, och avdelningarna Digitalisering, Ekonomi, HR, Kansli- och demokratistöd/ Informationsförsörjning, Kommunikation, Näringsliv och Samhällsutveckling.
- En biträdande förvaltningschef har ansvar för Myndighetsverksamheten (även verksamheter från andra nämnder ingår i ansvarsområdet).
- En biträdande förvaltningschef har ansvar för Stödande och förebyggande verksamhet (avdelningarna Centralt skolstöd och Säkerhet, men även verksamheter från andra nämnder ingår i ansvarsområdet).

Under hösten 2020 fördelades ett gemensamt, under de senaste åren samlat effektiviseringskrav, ut till förvaltningens verksamhetsområden och per chefsnivå enligt ovan.

Budgeten som Kommunstyrelseförvaltningen tilldelades inför 2021 innehöll ett generellt effektiviseringsuppdrag på -3 mnkr, samt ett riktat utvecklingsuppdrag hänförliga till budgetdirektivet på -18,2 mnkr som ålades kommundirektören. Av det sistnämnda har 4,5 mnkr realiserats: 3,5 mnkr avser lägre hyreskostnad för Englandaskolan och Tybblelundskolan samt 1 mnkr lägre lokalkostnader utifrån samordning av administrativa lokaler enligt NOD-utredning (berör Centralt skolstöd, Myndighetsverksamheten och Fackliga organisationernas administrativa lokaler).

Förvaltningsledningen har upprättat en strategisk färdplan med syfte att stödja arbetet med nödvändiga effektiviseringar på kort och lång sikt samtidigt som ett omställningsarbete pågår för att säkerställa realisering av effektiviseringar genom digitalisering och förändrade arbetsätt. Inom förvaltningen återstår att finna finansiering för resurser på 0,5 mnkr för strategiska informationssäkerhetsförhöjande aktiviteter och granskningar. Resurserna ska enligt beslut av kommundirektör hanteras inom ramen för kommunstyrelseförvaltningens omställningsarbete.

Inom Myndighetsavdelningen fortsätter arbetet med att hålla bemanningsmodell uppdaterad och att följa kostnaderna, då finansiering för flertal tjänster upphört vilka tidigare bekostats av programområde Social Velfärd. Utredning har också gjorts gällande kostnader och bemanning för verksamheten som finansieras av programnämnd Barn och utbildning, då avvikelse mellan erhållen budget och upparbetade kostnader har visat allt större avvikelse de senaste åren.

Inom Stödjande och förebyggande verksamhet har Centralt skolstöd noggrant anpassat verksamheten för att hålla budgetram från Programnämnd Barn- och utbildning.

Enheternas delårsresultat och prognos

Kommunledning

RN2	RN3	2020	Ack Aug	Ack Aug	Helår	Helår	Helår
		Bokslut	Utfall	Budget	Innev. Progn	Budget	Avv Progn-Budg
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLC Kansli Centerpartiet	-3 495	-2 103	-2 710	-3 210	-4 134	924
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLKD Kansli Kristdemokraterna	-2 738	-1 600	-2 477	-2 588	-3 709	1 121
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLL Kansli Liberalerna	-2 602	-1 663	-2 426	-2 718	-3 700	982
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLM Kansli Moderaterna	-3 861	-3 006	-4 708	-4 602	-7 109	2 507
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLMP Kansli Miljöpartiet	-523	-385	-560	-535	-840	306
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLPG Kansli Partigemensamt	-52	-15	-60	-90	-90	0
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLS Kansli Socialdemokraterna	-6 212	-4 427	-7 543	-7 048	-11 440	4 392
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLSD Kansli Sverigedemokraterna	-2 190	-1 722	-2 321	-2 495	-3 545	1 050
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLV Kansli Vänsterpartiet	-2 204	-1 579	-2 624	-2 717	-3 986	1 269
KLP Kommunledn. Pol.kanslier	KLÖP Kansli Örebropartiet	-1 762	-1 577	-1 587	-2 310	-2 413	103
Summa KLP		-25 640	-18 078	-27 017	-28 313	-40 966	12 654
KLÖ Kommunledn Örebro	KLFÖ Kommunledn Fördelning	0	-1	0	0	0	0
KLÖ Kommunledn Örebro	KLKF Kommunfullmäktige	-3 968	-2 927	-3 412	-4 496	-5 118	621
KLÖ Kommunledn Örebro	KLKS Kommunstyrelse	-4 426	-2 836	-2 433	-5 332	-3 649	-1 683
KLÖ Kommunledn Örebro	KLPS Kommunalt partistöd	-6 509	-4 365	-4 365	-6 548	-6 548	0
KLÖ Kommunledn Örebro	KLÖS Övriga Styrelser	-6	-24	-3	-18	-5	-13
Summa KLÖ		-14 908	-10 153	-10 213	-16 394	-15 320	-1 074
		-40 548	-28 231	-37 230	-44 706	-56 286	11 580

Årets prognos för delår 2 visar på positiv avvikelse med 11,6 mnkr, varav de politiska kansliernas andel är

12,6 mnkr. Ersättning från staten för sjuklönekostnader p g a pandemin uppgår till 0,1 mnkr. Merkostnader p g a pandemin har bokförts med 0,1 mnkr hittills i år (inom Fullmäktige). De politiska kanslierna har erhållit överfört resultat från bokslut 2020 med 9,9 mnkr, i enlighet med den 4-åriga budgetmodellen. Kommunledning har ett reduceringskrav med 0,7 mnkr vilket har klarats ut genom (enligt beslutad ÖSB) 10 procent lägre budgeterat belopp för partigrupperresurser samt generell reduktion på 0,8 procent på vissa kostnadsposter. Den

positiva avvikelser beror framförallt på överskottet från år 2020 för politiska kanslier. Kommunstyrelsen prognostiserar med en negativ budgetavvikelse på 1,7 mnkr vilket beror på avgångspremier. För fullmäktige och kommunstyrelsen innebär ett fortsatt digitalt arbetssätt med digitala möten och sammanträden att kringkostnaderna beräknas vara fortsatt lägre jämfört med tidigare år.

Kommungemensam nivå

RN2		RN5		2020	Ack Aug	Ack Aug	Helår	Helår	Helår
				Bokslut	Utfall	Budget	Innev. Progn	Budget	Avv Progn-Budg
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGEM	Kommungemensamt	-17 496	-19 352	-18 483	-31 436	-27 734	-3 702
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGFL	Kommungem Flygplatsen	-15 383	-10 837	-11 347	-17 021	-17 021	0
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGFO	Kommungemensamt Försäkringar	-15 726	-8 896	-6 181	-15 768	-9 271	-6 497
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGM	Kommungemensamt Länsmusiken	-39 616	-40 616	-25 744	-40 616	-38 616	-2 000
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGOS	Kommungem Oslo-SHLM	-1 000	-667	-667	-1 000	-1 000	0
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGT	Kgt	0	0	0	0	0	0
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGU	Kommungem Universitetet	-2 787	-1 498	-4 233	-4 290	-6 350	2 060
KGE	Kommungemensamt Övrigt	KGOK	Kommungem Ö:ö Kompaniet AB	-22 870	-15 559	-15 713	-23 569	-23 569	0
Summa KGE				-114 878	-97 426	-82 367	-133 700	-123 561	-10 139
KGEK	Kommungemensamt Ekonomi	KGBR	Kommungemensamt Brandkåren	-84 172	-57 163	-57 685	-86 527	-86 527	0
KGEK	Kommungemensamt Ekonomi	KGI	lanspråktagande av Eget kap.	-62 124	-32 330	-2 000	-84 391	-3 000	-81 391
KGEK	Kommungemensamt Ekonomi	KGIT	Kommungem IT	-836	6 749	0	10 724	0	10 724
KGEK	Kommungemensamt Ekonomi	KGPS	Portföljstyrning	0	-607	0	0	0	0
KGEK	Kommungemensamt Ekonomi	KGST	Kommungemensamt Statsbidrag	94 107	56 290	57 333	69 300	86 000	-16 700
Summa KGEK				-53 025	-27 060	-2 351	-90 894	-3 527	-87 367
KGHR	Kommungemensamt HR	KGAMT	Arbetsmiljötjänster	-2 296	-2 449	-2 330	-4 495	-3 495	-1 000
KGHR	Kommungemensamt HR	KGFA	Kommungem Facklig verksamhet	-18 297	-11 611	-11 423	-18 533	-18 084	-449
KGHR	Kommungemensamt HR	KGFC	Kommungemensamt Förmånsnyckel	711	-715	522	977	784	193
KGHR	Kommungemensamt HR	KGHR	Kommungemensamt HR	-2 208	-710	0	0	0	0
KGHR	Kommungemensamt HR	KGK	Kommungemensamt Kompetens	-7 746	-2 625	-8 667	-10 000	-13 000	3 000
KGHR	Kommungemensamt HR	KGOMS	Kommungem, omställning	-2 556	-1 522	-6 667	-2 508	-10 000	7 492
Summa KGHR				-32 392	-19 632	-28 564	-34 559	-43 795	9 236
				-200 296	-144 118	-113 282	-259 153	-170 883	-88 270

Inom kommungemensam verksamhet beräknas sammantaget en negativ budgetavvikelse med – 88,3 mnkr beroende på ianspråktagande av eget kapital, där kostnaderna för Sociala investeringar, Strukturförändring Hemvården, Tillväxtpaketet, portfölj Digitalisering, portfölj Växande kommunen samt även portfölj Utökad arbetsmiljöstöd bokförs. Driftbudget läggs från år 2021 för Sociala investeringar med 3 mnkr, övriga portföljer är obudgeterade. Därmed uppstår negativ budgetavvikelse med sammantaget 80,5 mnkr (bokförs inom eget kapital i balansräkning). Digitaliseringsportföljen ska vara avslutad till bokslut 2021, och uppgår därmed till beslutad nivå om 200 mnkr för åren 2017 till 2021.

Inom statsbidrag uppnås inte budgeterad nivå för statsbidrag från migrationsverket, emedan maxtaxan beräknas ge positiv avvikelse, sammantaget negativ avvikelse med -16,7 mnkr. Budgeten anpassades inför år 2021 att motsvara de senaste årens erhållna statsbidrag, men fortsatt lägre statsbidrag innebär avvikelse för statsbidrag flyktingar. Två nya statsbidrag från Socialstyrelsen har erhållits, ett bidrag på 10,2 mnkr att användas för insatser i utsatta områden samt ett bidrag på 3,5 mnkr för insatser riktade mot lovaktiviteter för barn – medlen beräknas åtgå under året.

Kommungemensam IT beräknas lämna positiv avvikelse. Rutinen med förhyrning av dataarbetsplatser – som infördes år 2019, följer uppgjord plan.

Inom Kompetens beräknas årets budgetmedel ej att åtgå. Planerade insatser har beviljats och startats, insatserna kommer dock inte att slutföras under året. Årets budgetmedel är i jämförelse med föregående år sänkts från 18 mnkr till 13 mnkr.

Kommungemensamma kostnader för omställning personal, visar på positiv budgetavvikelse; denna post är dock svår att beräkna för helåret. I beräkning ingår nuvarande kända kostnader framåt.

Inom budgetnivå för Universitet märks positiv avvikelse med 2 mnkr. Detta beror på fortsatt lägre kostnadsnivå för forsknings- och utvecklingsaktiviteter. Inom Universitetet ingår också kostnad för presentkort till studenter; här beräknas kostnaderna uppgå till budgetnivå.

Större negativ avvikelse, -6,5 mnkr, beräknas inom försäkringar, vilket är ungefär samma kostnadsläge som de senaste åren. Högre kostnader för försäkringspremier samt obudgeterade interna kostnader för skadereglering (rutin finns i kommunen där kommunens verksamheter ersättes internt från kostnadsställe för försäkringar och den externa ersättningen tillfaller i sin tur kostnadsställe för försäkringar). Ersättning från försäkringsbolag följer inte kalenderår vilket innebär att ersättning för uppkommen skada erhålls senare år än skadeåret.

Ersättning från staten för sjuklönekostnader p g a pandemin uppgår till 0,1 mnkr, och återfinns inom facklig verksamhet. För övrigt pågår undersökning varför facklig verksamhet ej tilldelats kompensation för löneökningar; troligen har denna kompensation lagts på de nämnder där de fackliga förtroendevalda har sin grundanställning.

Merkostnader p g a pandemin uppgår hittills i år till 3,3 mnkr, varav större post om 1,8 mnkr finns inom Centralt skyddslager.

Inom kommungemensam verksamhet ingår effektiviseringskrav om 4 mnkr som härrör från effektiviseringskravet om 8 mnkr som kommunstyrelseförvaltningen ålades 2019 (ks 230/2019).

Kommunstyrelseförvaltning

RN2		RN3		2020	Ack Aug	Ack Aug	Helår	Helår	Helår
				Bokslut	Utfall	Budget	Innev. Progn	Budget	Avv Progn-Budg
KAFC	KSF Förvaltningschef	KLF	Lokalförsörjning och Service	0	0	0	0	0	0
Summa KAFC				0	0	0	0	0	0
KAIN	KSF Internt Stöd	KAF	Förvaltningsgemensamt	-3 066	-2 323	8 674	-6 307	12 906	-19 214
KAIN	KSF Internt Stöd	KAI	Kommunikation	-50 786	-34 953	-36 582	-54 237	-57 489	3 252
KAIN	KSF Internt Stöd	KAK	Kansli och Demokratistöd	-73 487	-48 870	-49 507	-75 213	-77 249	2 037
KAIN	KSF Internt Stöd	KAN	Näringsliv	-12 224	-1 758	-7 916	-12 347	-12 280	-66
KAIN	KSF Internt Stöd	KAS	Samhällsutveckling	-41 232	-22 919	-21 239	-30 577	-31 216	639
KAIN	KSF Internt Stöd	KEK	Ekonomiavdelningen	-59 273	-36 043	-35 197	-58 002	-56 121	-1 881
KAIN	KSF Internt Stöd	KHR	HR-avdelningen	-42 401	-31 514	-32 319	-50 406	-51 980	1 574
KAIN	KSF Internt Stöd	KIT	IT-avdelningen	-66 150	-53 302	-50 023	-79 470	-82 164	2 694
Summa KAIN				-348 619	-231 683	-224 109	-366 559	-355 593	-10 966
KAMY	KSF Myndighetsverksamheten	KMY	Myndighetsavdelning	0	1 170	2 363	0	0	0
Summa KAMY				0	1 170	2 363	0	0	0
KAST	KSF Stödjanse o Förebyggande a	KCS	Centralt skolstöd	2	5 823	1 821	0	0	0
KAST	KSF Stödjanse o Förebyggande a	KSÄ	Säkerhetsavdelningen	-11 692	-3 374	-7 888	-12 992	-12 182	-810
Summa KAST				-11 690	2 448	-6 067	-12 992	-12 182	-810
KAÖ	KSF Övergripande	KAA	Staben	-22 810	-28 222	-41 257	-61 537	-63 917	2 379
KAÖ	KSF Övergripande	KAFF	KSF preliminär o fördelning	0	-105	0	0	0	0
KAÖ	KSF Övergripande	KAFP	KSF Plan.reserv o Avstäm n RAM	62	507	34 817	36 620	52 226	-15 606
Summa KAÖ				-22 748	-27 821	-6 440	-24 917	-11 691	-13 227
				-383 057	-255 886	-234 253	-404 469	-379 466	-25 003

Prognosen visar sammantaget en negativ budgetavvikelse på totalt -25,0 mnkr. Uppdelat per chefsområde visar att samtliga chefsnivåer visar på negativ avvikelse. Nedan kommenteras varje chefsnivå och större avvikelser per avdelning.

I tabellen är Centralt skolstöd och Myndighetsverksamheten på 0 (noll) eftersom dessa finansieras av Programnämnd Barn och utbildning och Social Vålfärd; justering av över-/underskott sker vid bokslut. Innan justering är avvikelsen positiv för Centralt skolstöd med 0,4 mnkr och negativ för Myndighetsverksamheten med -4,4 mnkr.

Genomgående för samtliga verksamhetsområden är påverkan av pandemin; obudgeterade intäkter i form av ersättning för sjuklönekostnader har erhållits för perioden januari-augusti med 1 mnkr, direkta merkostnader har bokförts med 0,9 mnkr. Lägre kostnader för kompetensutveckling (kurser, hotell, resor) än budgeterat, beräknas. Vissa avdelningar beräknar

ökade personalkostnader p g a pandemin. Nedan kommenteras chefsområdena samt Centralt skolstöd och Myndighetsavdelningen.

Kommundirektörens ansvarsområde visar sammantaget på negativ budgetavvikelse med -13,2 mnkr. Avvikelsen till största del finns inom ramavstämning, där Utvecklingsuppdrag enligt budgetdirektiv i ÖSB:n -18,2 riktat till kommundirektören, finns budgeterad (- minuspost). Av detta belopp har ca 4 mnkr klarats ut, varvid resterande minusbelopp återstår. Effektiviseringen är dock inarbetat i kommunens övergripande budgetarbete och klaras ut på några års sikt bland annat via NOD-uppdraget.

Intraprenaden Kulturkvarteret har startat under våren/sommaren, ombudgetering från berörda nämnder sker senare under året. Lägre intäkter i höst än budgeterat, eftersom pandemin påverkar intresset/möjligheterna att hyra ut lokaler. Genomgång av samtliga lokalkostnader pågår och påverkar kostnadsbilden.

Det interna stödet visar sammantaget på negativ avvikelse med -11,0 mnkr. Ett samlat reduceringskrav kvarstår, samtidigt som finansiering för flertal tjänster och konsultkostnader utifrån utvecklingsbehov, fasats ut från olika portföljfinansieringar. Det interna stödet har upprättat strategisk färdplan för att matcha kostnadsnivån med budget, där digitaliserat arbetssätt och NOD-utredningen är viktiga faktorer för ett lyckat resultat.

Inom ett flertal avdelningar pågår ett fortsatt omställningsarbete genom digitaliseringsinsatsen, där vissa utvecklingsinsatser året ut finansieras via projektmedel från Digitaliseringskommittén. Arbete genomförs också av HR-avdelningen där kompetensutvecklingsinsatser riktat till kommunens verksamheter finansieras av Kompetensförsörjningspotten. Inom Näringslivsavdelningen pågår ett arbete utifrån uppdrag i Tillväxtpaketet, och en tjänst inom avdelningen finansieras via dessa medel.

Myndighetsverksamheten beräknas landa på en negativ avvikelse med -4,4 mnkr. Dessa fördelas med -2,1 mnkr för Programnämnd Social Velfärd och -2,3 mnkr för Programnämnd Barn och Utbildning.

Underskott inom Myndighetsverksamheten beror på att tidigare erhållen finansiering av flertal tjänster inom strukturförändringsprogrammet inom äldreomsorg, upphört, samt att Barn och utbildningsdelen har svårigheter att klara ut ställda reduceringskrav från programnämnden. Sedan tidigare år har grundlig uppföljning och bevakning av bemanningen upprätthållits så att personalkostnaderna hålls på lägsta möjliga nivå.

Inom verksamheten som finansieras av Programnämnd Social välfärd har ombudgetering gjorts under våren/sommaren av verksamheterna MAS/MAR, Palliativa vårdsamordnare och projektet Rehabiliterande arbetssätt till vårdboendenämnd respektive hemvårdsnämnd. Inom barn- och utbildningsdelen slutförs under ett utredningsarbete gällande budgettilldelning och kostnadsuppföljning. Målet är att klarlägga budgeten och uppdragen från programnämnden till verksamheten uppnås.

Stödande och förebyggande verksamhet visar på negativ avvikelse med -0,3 mnkr.

Centralt skolstöd har noggrant anpassat budgetnivån till finansieringen från Programnämnd Barn och utbildning. Tilläggsanslag har erhållits från Socialnämnd och programnämnd Barn och utbildning till verksamheten Bryggan, som tidigare var en social investering (avslutades 2020). Årets avvikelse innan justering mot Programnämnd Barn och Utbildning, visar på överskott om 0,5 mnkr vilket återfinnes inom personalkostnader (hel- och delvakanser).

Säkerhetsavdelningen visar på negativ budgetavvikelse genom ökade personalkostnader på grund av förstärkning av bemanning utifrån pandemin. Under året startar ny enhet inom Säkerhetsavdelningen: förvaltarenhet. Anslag har erhållits från Programnämnd Social Velfärd med 800 tkr.

Planeringsreserven och Ramavstämning återfinnes inom chefsnivåerna, och innehåller flertal poster som förvaltningen måste budgetera så att budget ryms inom tilldelad budgetram.

Stadsrevisionen

RN1	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
ÖRE Stadsrevisionen	-3 611	-1 282	-2 570	-3 895	-3 894	0
Summa ÖRE	-3 611	-1 282	-2 570	-3 895	-3 894	0

Stadsrevisionen prognostiserar ingen avvikelse på helår.

Vårens arbete har i huvudsak fokuserats på granskning av kommunens bokslut och årsredovisning. Nytt biträde har upphandlats och överklagan har gjorde att Stadsrevisionen temporärt tappat tempo i granskningsarbetet. Under hösten kommer därför granskningen av nämndernas arbete för att nå sina mål intensifieras.

Valnämnden

RN1	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
ÖVA Valnämnd	-202	628	-149	-255	-223	-32
Summa ÖVA	-202	628	-149	-255	-223	-32

Här för kostnader för valnämnden. År 2021 genomförs Kyrkoyal, ersättning erhålls av Örebro pastorat. Från och med november har valnämnden hyreskostnader för tillfälliga lokaler, kostnaden för dessa ryms ej inom tilldelad budgetram varför ett mindre underskott är att vänta. Statsbidrag från tidigare år förs över till kommande år för att finansiera vissa insatser gällande ny organisation för valnämnden.

6.2 Sammanställning intäkts- och kostnadsutveckling

Kommunledning

KONTOGRUPP SUM	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
3 Intäkter	489	85	37	123	56	67
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-7 465	-5 234	-5 139	-7 732	-7 708	-24
5 Personalkostnader	-30 275	-21 666	-30 573	-33 996	-46 302	12 306
6A Lokalhyror	-30	-49	0	-49	0	-49
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-501	-463	-476	-743	-714	-29
7 Övriga kostnader	-2 765	-905	-1 079	-2 310	-1 618	-691
	-40 548	-28 231	-37 230	-44 706	-56 286	11 580

Personalkostnaderna beräknas vara lägre än budget beroende på att de politiska kansliernas överskott från tidigare år lagts inom personalkostnaderna. Ett gemensamt budget- och uppföljningsarbete har påbörjats under föregående år tillsammans med de politiska kanslierna.

Kommungemensamt

KONTOGRUPP SUM	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
3 Intäkter	186 687	106 702	84 058	155 272	126 087	29 186
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-306 086	-200 839	-148 375	-331 522	-222 562	-108 960
5 Personalkostnader	-19 812	-12 999	-11 578	-21 744	-18 327	-3 417
6A Lokalhyror	-1 275	-851	-654	-981	-981	0
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-13 714	-9 615	-5 735	-11 833	-8 602	-3 231
7 Övriga kostnader	-46 095	-26 517	-30 999	-48 346	-46 498	-1 848
	-200 296	-144 118	-113 282	-259 153	-170 883	-88 270

Intäkterna (kontogrupp 3) och kostnaderna (kontogrupp 4) påverkas av obudgeterade interna intäkter och kostnader inom hantering av kommungemensam IT, och av projekt inom portföljerna och sociala investeringar som finansieras via anspråktagande av eget kapital.

Kommunstyrelseförvaltning

KONTOGRUPP SUM	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
3 Intäkter	335 208	223 459	225 110	367 740	337 665	30 075
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-46 782	-29 068	-20 555	-49 262	-30 833	-18 429
5 Personalkostnader	-464 759	-305 860	-304 793	-476 033	-485 275	9 243
6A Lokalhyror	-38 203	-43 085	-46 741	-71 141	-70 112	-1 029
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-42 358	-27 643	-29 007	-41 291	-43 510	2 219
7 Övriga kostnader	-126 163	-73 689	-58 267	-134 483	-87 401	-47 083
	-383 057	-255 886	-234 253	-404 469	-379 466	-25 003

Tabellen över intäkter och kostnader visar att projekten inom förvaltningen påverkar, framförallt digitaliseringsprojekten. Obudgeterade kostnader (finns inom kontogrupperna 4 och 7) ersättes med intäkter från Digitaliseringsportföljen, vilket sker i form av interna intäkter, kontogrupp 3.

Stadsrevisionen

KONTOGRUPP SUM	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
3 Intäkter	3	3	0	0	0	0
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-52	-38	-35	-53	-53	0
5 Personalkostnader	-1 111	-725	-904	-1 342	-1 394	53
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1	-1	-1	-1	-1	0
7 Övriga kostnader	-2 449	-521	-1 631	-2 499	-2 446	-53
	-3 611	-1 282	-2 570	-3 895	-3 894	0

Mellan åren förändring inom personalkostnader och övriga kostnader; pandemin påverkar kostnadsnivå utifrån vilka aktiviteter som varit/är möjliga att genomföra.

Valnämnden

KONTOGRUPP SUM	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
3 Intäkter	0	909	366	965	549	416
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-49	-37	0	-446	0	-446
5 Personalkostnader	-104	-92	-471	-383	-707	324
6A Lokalhyror	0	0	0	-33	0	-33
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-10	-98	0	-123	0	-123
7 Övriga kostnader	-40	-54	-43	-235	-65	-170
	-202	628	-149	-255	-223	-32

Vid jämförelse mellan åren visar att kostnaderna ökar eftersom det är Kyrkoval i år. Kostnaderna för kyrkovalet täcks av intäkter från Örebro pastorat. År 2020 var ett mellanvalsår. Statsbidrag från tidigare år har förts över till år 2021.

6.3 Investeringar

RN3	2020 Bokslut	Ack Aug Utfall	Ack Aug Budget	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn-Budg
KAA Staben	0	-15 721	-39 000	-39 000	-39 000	0
KAF Förvaltningsgemensamt	0	0	0	0	0	0
KAK Kansli och Demokratistöd	-42	-168	-1 615	-1 263	-1 615	352
KIT IT-avdelningen	-9 057	-1 488	-20 000	-18 841	-20 000	1 159
KMY Myndighetsavdelning	0	0	-340	-340	-340	0
	-9 098	-17 377	-60 955	-59 444	-60 955	1 511

Kommunstyrelseförvaltningen har en investeringsbudget på 61 mnkr vilken fördelas mellan avdelningarna enligt tabellen ovan. Under Staben är investeringsanslaget riktat till Kulturkvarteret och används till inventarier och utrustning. Kansli- och demokratistöd investerar i inventarier till förvaltningshus Rådhuskvarteret, Ringgatan, Stadsbyggnadshus och Stadsarkivet. IT-avdelningen investerar i nätverks- och serverutrustning för att säkerställa god datakommunikation för de kommunala behoven. Myndighetsavdelningen investerar i inventarier till de lokaler som de nyttjar.

Förvaltningen beräknar att anslagen förbrukas.

7 Kommunstyrelsens ansvar som anställningsmyndighet

Kommunstyrelsen är anställande myndighet inom sitt verksamhetsområde och har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar för Kommunstyrelseförvaltningens medarbetare. Kommunen som juridisk person är arbetsgivare. Kommunstyrelsens förtroendevalda har det yttersta ansvaret för hur förvaltningen uppträder som arbetsgivare och ansvaret för att de anställda i förvaltningen har en god arbetsmiljö. Delegationsordningen och beslut ger tjänstemannaledningen uppdrag att företräda, agera och verkställa. Den politiska ledningen ska följa upp fattade beslut. I arbetsgivaransvaret ingår förutom arbetsmiljöansvaret även att arbeta systematiskt med:

- Kompetensförsörjning
- Lönepolitik
- Jämställdhet och ickediskriminering

Med anledning av pandemin ska alla som kan arbeta hemifrån. Det är chef som avgör om det är lämpligt kopplat till arbetsuppgifter och arbetsmiljöförutsättningar. Flertalet medarbetare inom förvaltningen kan arbeta hemifrån och det har gjort att dialogen mellan chef/medarbetare och mellan chef och arbetsgrupper har utvecklats och förändrats. Det är chefs ansvar att tillgodose en god och säker arbetsmiljö och vi har under det senaste året t ex genomfört digitala skyddsronder där chef och medarbetare med stöd av företagshälsovården säkrat en fungerande arbetsmiljö när man arbetar hemifrån. För dem som är fysiskt på arbetsplatsen finns goda förutsättningar att glesa ut och hålla avstånd när flertalet inte är på plats. Vid pauser för fika och luncher så har det också fungerat med att anpassningar görs så att trängsel inte uppstår.

Den sociala arbetsmiljön har också påverkats under pandemin och medarbetare har på olika sätt varit engagerade i att utforma digitala arbetsplatsträffar (APT), digitala fikapauser, möten utomhus, promenadmöten mm i samarbete med sina kollegor och chefer. I Förvaltningens skyddskommitté har uppföljning skett av hur det digitala chefskapet har fungerat under våren genom enkätfrågor till samtliga enhetschefer.

Processen Säkra kompetensen har pausats med anledning av pandemin men återupptas nu i höst. För att kunna planera och säkra rätt kompetens ur ett långsiktigt perspektiv lyfter avdelningarna fram sina kompetensbehov och bedömer vilka insatser som bör vidtas i syfte att säkra framtida behov.

Under våren påbörjades även en uppdatering av arbetsvärderingen som gjordes i förvaltningen under åren 2015/2016. Justering och kvalitetssäkring av arbetsvärdering för befattningsgrupper inom Kommunstyrelseförvaltningen fortgår under hösten.

Kommunstyrelseförvaltningen formar en ny central förvaltning i syfte att stödja en ny nämnd,- och förvaltningsorganisation i Örebro kommun. För att rusta sig inför det har det under våren genomförts några avdelningsförändringar inom den egna verksamheten. IT-avdelningen är ny Digitaliseringsavdelning och Kansli och demokratistödsavdelningen är ny

Informationsförsörjningsavdelning. Till dessa avdelningar har förts nödvändig kompetens genom interna förflyttningar och via rekrytering av kompetenser som kommunen efterfrågar.

Med anledning av Coronapandemin och den ökade användningen av riskbedömningar har arbetsmiljöarbetet stärkts och haft en betydande del i arbetsgivaransvaret vad gäller att förhindra smittspridning. Nu står vi inför en höst där vi kan påbörja arbetet med att skapa det nya normala, hur det ska se ut är ännu oklart men vi behöver fortsätta hålla avstånd, tvätta händerna och stanna hemma när vi är sjuka för att fortsätta hålla nere smittan på våra arbetsplatser.

Korttids sjukfrånvaron och sjukfrånvaro i procent av arbetstiden har minskat. Troligtvis har en ökade graden av hemarbete bidragit till minskningen.

Indikatorer	Tot K/ M	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Andel enheter/grupper med HME-värde på minst 78, procent*	Tot	32**	37	***	Öka
Andel chefer med 10–30 medarbetare, procent**		68	69	68	Öka
Anställningstrygghetsindex, bestående av	Tot	85,4	83,7	81,1	Öka
- Andel timavlönade årsarbetare (åa)	K	85,8	84,9	81,7	
- Antal personer per timavlönad (åa)	M	84,6	81,9	79,7	
- Andel med heltidsanställning					
- Andel med tillsvidareanställning					
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	Tot	4,4	3,8	3,2	Minska
	K	4,9	4,4	4	
	M	3,0	2,6	1,3	
Korttidssjukfrånvaro	Tot	5,4	5,1	2,1	Minska
	K	5,8	5,7	2,4	
	M	4,4	3,8	1,4	
Styrningsindex***	Tot	66**	69	***	Öka
	K	68**	71		
	M	62**	66		

*Hållbart medarbetarengagemang (HME), exkl. Socialnämndens verksamheter (utförande, förebyggande och myndighet). HME för 2021 redovisas i årsberättelsen då mätningen genomförs i oktober

** 2019 och 2020 års resultat är inte fullt jämförbara då det statistiska underlaget utifrån grupperns formeringar inte är identiska.

*** mätning sker under hösten 2021

8 Bilagor

Kommunstyrelsens plan med budget 2021